

Мектепалды даярлық 0 «Б» сыйныбының тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйімі: «IT мектеп-лицей»КММ

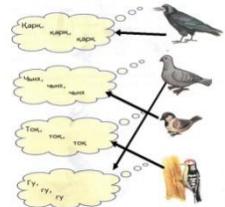
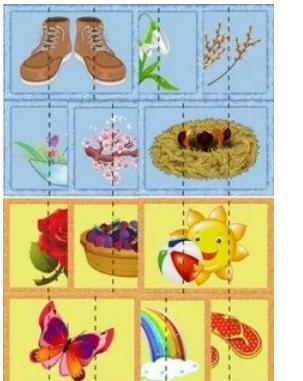
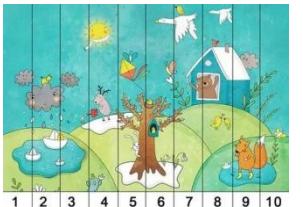
Топ: Мектепалды даярлық 0 «Б»

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 15.05 – 19.05. 2022-2023 оку жылы

(апта күндерін, айды, жылды көрсету)

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 15.05	Сейсенбі 16.05	Сәрсенбі 17.05	Бейсенбі 18.05	Жұма 19.05
Балаларды қабылдау	Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлөрі туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйімдастыру. Жағымды жағдай орнату. Балаларға қолайлыш жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме, баланың жеке пікірін білдіруіне қосыла отырып, оны не қызықтыратыны туралы. Денсаулық мәселелері бойынша ата-аналармен әңгімелесу; консультациялар.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен денсаулық мәселелері, балаға үйде күтім жасау, білім алу, даму және жетістіктер туралы әңгімелесу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қараша және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды үйімдастыру, үстел үсті ойындары (роботехника құралдары, шашка). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қараша, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Заттық-кеңістіктік дамытушы ортамен жеке жұмыс				
	Сойлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын әрекеті(үстел үсті ойындары пазлдар, домино және т.б.); Үстел үсті ойындары: Ойынның тақырыбы: Мазайка үстел үсті ойындары: Ойынның атауы: «Кім дауыс береді?» Мақсаты: балаларда жанды және жансыз табиғаттың өзара байланысын экологиялық тізбектер арқылы түсіну қабілетін нығайту. Балалардың құстарға еліктеу қабілетін бекіту. Нұсқаулық: екі шеңберде құстар орналасқан: булғинч, жұлдыз, Тит, Торғай, қарақұйрық, куку, ағаш кесүші, Қарлығаш, қарға, Бұлбұл. Балалардың міндеті – қоныс аударатын	Сурет салу– шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті Үстел үсті ойындары: « <i>Суретті құрастыру</i> » Ойынның мақсаты: Баланы бірнеше белілктерден тұратын, бір тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауга тәрбиелеу. Ойын шарты: Сурет белілктерін таңдағанда қателеспей, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті: Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті белшектерін іздестіру. Қажетті құралдар:	Дене шынықтыру - коммуникативтік, ойын әрекеттері, қимыл белсенділігі (қимылды ойын) «Бағдаршам» (Жазғы қақіпсіздік сақтандыру) Мақсаты: Жол ережесін сактауга, түстерді ажыратып, бағдаршам көздерінің белгілерін айыра білуге үйрету. Балаларды қырағылыққа, ептілікке және ойынды дұрыс ойнауға үйрету. Балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойынды өткізуге арналған әдістемелік нұсқаулар: Тәрбиеші «қызыл» түсті көрсеткенде, балалар қимылдамай тұрады. Ал «сары» түсті көрсеткенде балалар қол шапалақтайды.	Көркем әдебиет - коммуникативтік, ойын әрекеті Мазайка үстел үсті ойындары: «Жақсы мен жаман» Мақсаты: Әдептілік туралы түсніктерін кеңейту. Жағымды қарым-қатынас дағдыларын дамыту. Әдептілікке, сыйрайылыққа тәрбиелеу. Әдістемелік нұсқалар: Ойының шарты: Тәрбиеші осы суреттер арқылы, әдепті және әдепсіз екенің айырмашылығын тауып алып, сурет арқылы белгілейді. Балалар жақсы мен жаман әдептерді ажыратып, жақсылыққа аударып, өзінің ақылдығын таныға білу керек. Үстелдің үстінде	Коршаған ортамен таныстыру – еңбек, коммуникативтік әрекет Сәйкестендіру ойыны: «Жақсы мен жаман» Мақсаты: Әдептілік туралы түсніктерін кеңейту. Жағымды қарым-қатынас дағдыларын дамыту. Әдептілікке, сыйрайылыққа тәрбиелеу. Әдістемелік нұсқалар: Ойының шарты: Тәрбиеші осы суреттер арқылы, әдепті және әдепсіз екенің айырмашылығын тауып алып, сурет арқылы белгілейді. Балалар жақсы мен жаман әдептерді ажыратып, жақсылыққа аударып, өзінің ақылдығын таныта білу керек.

<p>құстардың күн шенберіне, ал қыста-қар ұшқыны бар шенберге орналастыру. "Кім дауыс береді". Бірінші бала құстың дауысын бейнелейді, екіншісі оның қандай құс екенін біледі. 1-ші бала: "Чирик-чирик", 2-ші бала: "Бұл Торғайды твит етеді".</p> <p>Ережесі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәрбиешінің сигналы бойынша жұмысты бастау 2. Командада тапсырмаларды бірге орындау <p>Ойын барысында болатын қындықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балаларға құстардың суреттері ұсынылады. Балалар құстарды болжайды және қоныс аударатын немесе қытайтын құс деп атайды. 2. Тақтаға немесе үстелге қытайтын және қоныс аударатын құстардың 5-6 суреті қойылады, балаларға барлық құстарды атауга және оларды есте сақтауга кеңес беріледі. Содан кейін балалар көздерін жұмады, осы уақытта мұғалім суреттердің бірін алып тастайды. Балалар көздерін ашып, қай құстың жоқ екенін атайды. 	<p>Бірнеше белікке белінгентүрлі заттардың суреттері. (көлімдері 7×8 см карточкалар).</p> 	<p>«Жасыл» түсті көрсеткендеге балалар орында ары – бері жүреді. Ойынды бірнеше рет қайталайды.</p> <p>Іштимал құрделендіру: доппен секіру</p> <p>Ойынның нұсқаулары: женеліске жеткен бала 10 рет доппен жерді ұрып секіру қажет .</p> 	<p>онын орталығында жақсы мен жаманды құрастыру. Осы картачкаларды тауып алып, әр сурет арқылы «Ақыл сөз» мозайка құмыраға суреттерін жинаімyz. «Сиқырлы сандық» жаман қасиеттерді салып, сандықтың аузын жабамыз. Бойымызда жаман қасиеттері аулақ болсын деп тілейміз.</p> <p>Іштимал құрделендіру: Балалардың болашағында жаман қасиеттері болғызбауга, жақсы қасиеттерге жасап үретеміз.</p> <p>Ойынның нұсқалары: Әдепті болуга үрету.</p>	<p>Үстелдің үстінде онын орталығында жақсы мен жаманды құрастыру. Осы картачкаларды тауып алып, әр сурет арқылы «Ақыл сөз» мозайка құмыраға суреттерін жинаімyz. «Сиқырлы сандық» жаман қасиеттерді салып, сандықтың аузын жабамыз. Бойымызда жаман қасиеттері аулақ болсын деп тілейміз.</p> <p>Іштимал құрделендіру: Балалардың болашағында жаман қасиеттері болғызбауга, жақсы қасиеттерге жасап үретеміз.</p> <p>Ойынның нұсқалары: Әдепті болуга үрету.</p>
---	--	---	---	--

				  Әдепсіз істер	
Таңертенгі жаттығу	<p>№ 46 гимнастика кешені</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қымыл белсенділігі, ойын әрекеті.</p> <p>ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК</p> <p>№1 Жиынтық Орындықта жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</p> <p>1. Б.к.: орындыққа отыру, аяқ сәл алшақтатылған, қол</p>	<p>№ 47 гимнастика кешені</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қымыл белсенділігі, ойын әрекеті.</p> <p>ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК</p> <p>№2 Жиынтық Орындықта жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</p>	<p>№ 48 гимнастика кешені</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қымыл белсенділігі, ойын әрекеті.</p> <p>ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК</p> <p>№1 Жиынтық Таспалармен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</p> <p>1. Б.к.: өкше түйістірілген,</p>	<p>№ 49 гимнастика кешені</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қымыл белсенділігі, ойын әрекеті.</p> <p>ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК</p> <p>№2 Жиынтық Таспалармен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</p>	<p>№ 50 гимнастика кешені</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар, қымыл белсенділігі, ойын әрекеті.</p> <p>ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК</p> <p>№3 Жиынтық Таспалармен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</p>

	<p>төмен түсірілген. Қолды жаңына көтеру, қолды төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p> <p>2. Б.қ.: орындыққа отыру, түзу қойылған аяктар сәл алшақтатылған, қол белде. Еңкейіп, қолды аяқтың ұшына тигізу, түзелу, бастапқы қылыпқа қайту (4 рет).</p> <p>3. Б.қ.: орындықтың артына тұру, өкше түйістірілген, қол орындықтың арқалығында. Отыру, тұру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p> <p>4. Б.қ.: орындықтың жаңына тұру, аяқ сәл алшақтатылған, қол төмен түсірілген. Бір орында жүрүмен кезектестіріп, орындықты айналып, екінші аяқтан секіру (2 рет).</p>	<p>1. Б.қ.: орындыққа отыру, аяқ сәл алшақтатылған, қол төмен түсірілген. Қолды жаңына көтеру, төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p> <p>2. Б.қ.: сондай, таспалар иыш түсындағы екі қолда. Отыру, таяқшаны еденге ұзу, тұру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p> <p>3. Б.қ.: орындыққа отыру, аяқ иыштың қатарында, қол белде, Онға (солға) енкею, бастапқы қалыпқа қайту.</p> <p>4. Б.қ.: орындықтың артына тұру, өкше түйістірілген, қол орындықтың арқалығында. Отыру, тұру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p> <p>5. Б.қ.: тізерлеп тұру, таспалар төмен түсірілген екі қолда. Таспаларды жоғары көтеріп, онға (солға) тербел, төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p>	<p>1. Б.қ.: өкше түйістірілген, таспалар төмен түсірілген қолда. Таспаларды жоғары көтеру, бұлғау, төмен түсіру (4-5 рет).</p> <p>2. Б.қ.: тұру, аяқты алшақтату, қолды төмен түсіру, таспа бір қолда. Бір қолды, сосын екінші қолды айналдыра қозгалту (6-8 рет).</p> <p>3. Б.қ.: отыру, аяқ бірге, таспаның ұшынан екі қолмен ұстау. Алға енкею, тізені бұкпеуге тырысып, таспаларды аяқтың ұшына қою, мұғалімнің белгісі бойынша алға енкею, таспаны алу (3-4 рет).</p> <p>4. Б.қ.: шалқасынан жату, кеуде тұсына созылған қолмен таспаның бір ұшынан ұстау. Екі аяқты бір мезгілде таспаға дейін көтеру, төмен түсіру, аяқты түзу және бүтілген тұрде кетере беруге болады (3-4 рет).</p> <p>5. Б.қ.: тізерлеп тұру, таспалар төмен түсірілген қолда. Таспаларды жоғары көтеру, онға (солға) тербелу, төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p>	<p>1. Б.қ.: тұру, таспаның бір ұшынан ұстау. Таспаны алға және артқа бұлғау. Таспаны бірнеше рет (4-6 рет) бұлғаған соң, таспаны екінші қолға ауыстырып, жаттығуды қайталау.</p> <p>2. Б.қ.: отыру, аяқ бірге, таспаның бір ұшынан екі қолмен ұстау. Алға енкею. Таспаны аяқтың ұшына қою, мұғалімнің белгісі бойынша түзелу, қолдарды жоғары көтеру, оларға қарау. Мұғалімнің белгісі бойынша алға енкею, таспаны алу (3-4 рет).</p> <p>3. Б.қ.: шалқасынан жату, кеуде тұсына созылған қолмен таспаның бір ұшынан ұстау. Екі аяқты бір мезгілде таспаға дейін көтеру, төмен түсіру, аяқты түзу және бүтілген тұрде кетере беруге болады (3-4 рет).</p> <p>4. Б.қ.: тізерлеп тұру, таспалар төмен түсірілген қолда. Таспаларды жоғары көтеру, онға (солға) тербелу, төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p> <p>5. Б.қ.: аяқ сәл алшақтатылған, таспалар төмен түсірілген қолда. Жүрүмен кезектестіріп, екі аяқпен бір орында секіру (2 рет).</p>	<p>1. Б.қ.: тұру, таспаның бір ұшынан ұстау. Таспаны алға және артқа бұлғау. Таспаны бірнеше рет (4-6 рет) бұлғаған соң, таспаны екінші қолға ауыстырып, жаттығуды қайталау.</p> <p>2. Б.қ.: отыру, аяқ бірге, таспаның бір ұшынан екі қолмен ұстау. Алға енкею. Таспаны аяқтың ұшына қою, мұғалімнің белгісі бойынша түзелу, қолдарды жоғары көтеру, оларға қарау. Мұғалімнің белгісі бойынша алға енкею, таспаны алу (3-4 рет).</p> <p>3. Б.қ.: шалқасынан жату, кеуде тұсына созылған қолмен таспаның бір ұшынан ұстау. Екі аяқты бір мезгілде таспаға дейін көтеру, төмен түсіру, аяқты түзу және бүтілген тұрде кетере беруге болады (3-4 рет).</p> <p>4. Б.қ.: тізерлеп тұру, таспалар төмен түсірілген қолда. Таспаларды жоғары көтеру, онға (солға) тербелу, төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет).</p> <p>5. Б.қ.: аяқ сәл алшақтатылған, таспалар төмен түсірілген қолда. Жүрүмен кезектестіріп, екі аяқпен бір орында секіру (2 рет).</p>
--	--	---	---	---	---

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық

Сойлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын, танымдық әрекет

Білім беру үйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттері мен уақыты

09.00	09.00-09.30	15.05.23 Дүйсенбі	16.05.23 Сейсенбі	17.05.23 Сәрсенбі	18.05.23 Бейсенбі	19.05.23 Жұма
11.50	09.40-10.10					

ҮІӘ	10.40-11.10 11.20-11.50	Математика негіздері Сойлеуді дамыту Қазақ тілі Дене шынықтыру	Саят ашу негіздері Қоршаган ортамен тәнису Сурет салу Музыка	Математика негіздері Көркем әдебиет Саят ашу негіздері Дене шынықтыру	Математика негіздері Сойлеуді дамыту Қазақ тілі Музыка	Саят ашу негіздері Көркем әдебиет Қоршаган ортамен тәнису Дене шынықтыру
«Ас – адамның арқауы» түскі ас. 10:10-10:40			Тұскі ас алдында қолдарын сумен сабындал жуу мәдениестін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Кезекшілік жұмысын үйімдастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, касыкты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту.			

Үйімдастырылған іс-әрекеттер

1-ші үйімдастырылған іс - әрекеті **уақыты:09.00-09.30**

Мектепке дейінгі үйім кестесі бойынша ҮІӘ	<p>1.Математика негіздері-тәнімдүйкөйін әрекеттері ҮІӘ тақырыбы: Таразы. ҮІӘ мақсаты: заттардың массасын өлшеу туралы үғымды қалыптастыру. Дағды: Салмағына қарай заттарды салыстыруға үйрету, таразыда жатқан ауыр затты анықтауга үйрету; таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керек деген үғыммен тәнімдіру. Санау білігін, суретке қарап мысалдар құрастыру, оны шығару дағдысын бекіту Күтілетін нәтижелер: Менгереді: ауыр заттарды анықтау және атауды, мысалдар құрастыру және шешуді; Түсінеді: таразы бағдарын теңестіру үшін табақшаларға тағы да зат (заттар) салу керек немесе заттарды алып тастау керектігін; Қолданады: таразының қай табағында ауыр зат</p>	<p>1. Саят ашу негіздері-коммуникативтік,тәнімдүйкәрекет ҮІӘ тақырыбы: Үйренгендерімізді қайталаімyz. ҮІӘ мақсаты: сызба бойынша алған білімдерін бекіту. Сәйкестендіре білуге, буынға бөлуге, дыбыстардың түрлерін есте сақтауға жаттығулар жасату арқылы сөздік корларын жаңа сөздермен толықтыру. Дағды: Дыбыстық сызба бойынша жұмыс жасату арқылы дыбыстық талдау дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: суретті дыбыстық талдауымен сәйкестендіреді, сызбага байланысты сөйлем құрайды, сөздерді буынға бөледі. Түсінеді: сөйлемнің сөздерден құралатынын. Қолданады: дыбыс, буын , сөз, сөйлем сызбаларын ажыратады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Ой қозғау: «Не қалай</p>	<p>1.Математика негіздері-тәнімдүйкөйін әрекеттері ҮІӘ тақырыбы: Өлшеу. ҮІӘ мақсаты:Заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру. Заттарды таразыға салмағы бойынша салыстыруға болатындығы туралы түсінікті бекіту. Дағды: Таразының қай табағында ауыр зат жатқанын анықтауға (төмен түскен табакта), таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керектігін үйрету; графикалық диктантты орындау, қағаз бетінде бағдарлау, 10 көлемінде санау, заттардың санын цифмен белгілеу біліктілігін бекіту, дағдыландыру.</p>	<p>1. Саят ашу негіздері-коммуникативтік әрекет ҮІӘ тақырыбы: Біз нені үйрәндік,нені білдік? ҮІӘ мақсаты: Уйренгендерін қайталау, пысықтау. Дыбыстық сызбаны өз суретімен сәйкестендіруге арналған тапсырма арқылы дыбыс туралы білімдерін бекіту. Дағды: Сөздегі дыбыстың орнын табуға, дауысты, дауыссыз дыбыстарды, жуан-жіңішке дыбыстарды ажыратуға жаттықтыру ,графикалық тапсырмаларды орындау арқылы мүсият жұмыс істеудеге дағдыландыру. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: дыбыстарды анықтайды, дыбыстың орнын табады, берілген дыбысқа сөздер айтады. Түсінеді: дыбыстарды анықтайтын, дыбыстың орнын табады, берілген дыбысқа сөздер айтады. Қолданады: дыбыс, буын , сөз, сөйлем сызбаларын ажыратады Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p>
--	---	---	--	--

<p>жатканын анықтау білігін (төмен түскен табақта).</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Миға шабуыл: Ойын жағдаяты. - Заттардың айырмашылықтары пішіні және түсімен ғана шектелмейді, олардың салмағы да әртүрлі. Кейбір заттар ауыр, кейбір заттар жеңіл болады.</p> <p>Қолдану: Кішкентай текше үлкенге қарағанда жеңіл. Болжамдар ұсынып, заттарды қолға алып, қайсысы ауыр, қайсысы жеңіл екенін анықтайды.</p> <p>Екі табақшаны теңестіру үшін не істейміз?</p> <p>Балалар сұхбатқа қатысады. Балалар ойланады, талқылап, қорытындыға келеді.</p> <p>Кішкентай текшесі бар табақшага тағы бір кіші текше салу керек.</p> <p>Балалар, табақшаларды теңестіру үшін біздер не істедік?</p> <p>Кішкентай текше қостық. Суретті қарауды сұрайды.</p> <p>Таразылар неге төмен түскен?</p> <p>Түсіну: Әртүрлі таразыға қараныздар! Таразы тен болу үшін не істеу керек екенін айттыңыз? (Сол жақтағы табақшага және он салмактары бірдей заттарды, салмактары мен саны бірдей заттарды саламыз, заттардың салмағы</p>	<p>дыбыстыайды?» дидактикалық ойынын ойнату арқылы бастайды.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Жылқы ... (кісінейді). 2.Сыр ... (мөнірейді). 3.Ит ... (үреді). 4.Мысық ... (мияулайды). 5.Әтеш ... (шакырады). <p>Түсіну: «Тиісті текшени көтер»дидактикалық жаттығуы</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндептің айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда қызыл түсті текшени, дауыссыз дыбыстарды айтқанда, көң түсті текшени көтереді.</p> <p>«Тиісті белгіні көтер»дидактикалық жаттығуы</p> <p>Жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды арапастырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді.</p> <p>Білу: «Кәне, тауып көр» дидактикалық ойыны –Балалар мен сендерге сөз, буын, дыбыстарды айтамын, сендер алдарыңдағы сыйзбадан мен не айтсам соны дыбыс па, сөз ба, буын ба анықтап сыйбасын көтересіндер.</p> <p>Алдын ала балаларға дыбыс, сөз, буын сыйбаларының үлгілері сыйылған карточкалар таратып береді.</p> <p>Мысалы: [р], -ба-, акқала, ар-, оп-, қа-, [е], [т], [к], та-,</p>	<p>таразы табақшасынан заттарды алу керектігін; өлшеу техникасын;</p> <p>Қолданады: таразының қай табағында ауыр зат жатканын анықтау білігін (төмен түскен табақта). Үзік сыйқтармен сызуға, бояуга, графикалық диктантты орындауға үретуді.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Миға шабуыл:Ойын жағдаяты. Әлия мен Сырым дүкен ойынын ойнауды ұсынады.</p> <p>Бұл оку қызметінде біз дүкенде сауда жасаймыз. Дүкенде нені өлшейді? Сендер қандай таразыларды көрдіңдер?</p> <p>Қай заттың ауырлау екенін қалай анықтауға болады?</p> <p>Балалар жағдаятқа қызығушылық танытады.</p> <p>Қолдану: Топтық практикалық жұмыс.</p> <p>Таразымен жұмыс. Заттарды салмағы бойынша салыстыру.</p> <p>Балаларға жұптарға бөлініп, үстелдерге ету ұсынылады.</p> <p>Жұптағы бір бала таразы табақшасына бір затты салады, екінші бала екінші затты салады, заттардың салмағы әртүрлі.</p> <p>Түсіну: Деңгейлік тапсырманы жұмыс</p> <p>дәптерінде орындауды ұсынады.</p> <p>Суреттерге қарайды. Қандай заттар жеңіл екенін атайды.</p> <p>Әр жұптағы ауыр затты атайды және бояйды.</p>	<p>таразы табақшасынан заттарды алу керектігін; өлшеу техникасын;</p> <p>Қолданады: таразының қай табағында ауыр зат жатканын анықтау білігін (төмен түскен табақта). Үзік сыйқтармен сызуға, бояуга, графикалық диктантты орындауға үретуді.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Миға шабуыл:Ойын жағдаяты. Әлия мен Сырым дүкен ойынын ойнауды ұсынады.</p> <p>Бұл оку қызметінде біз дүкенде сауда жасаймыз. Дүкенде нені өлшейді? Сендер қандай таразыларды көрдіңдер?</p> <p>Қай заттың ауырлау екенін қалай анықтауға болады?</p> <p>Балалар жағдаятқа қызығушылық танытады.</p> <p>Қолдану: Топтық практикалық жұмыс.</p> <p>Таразымен жұмыс. Заттарды салмағы бойынша салыстыру.</p> <p>Балаларға жұптарға бөлініп, үстелдерге ету ұсынылады.</p> <p>Жұптағы бір бала таразы табақшасына бір затты салады, екінші бала екінші затты салады, заттардың салмағы әртүрлі.</p> <p>Түсіну: Деңгейлік тапсырманы жұмыс</p> <p>дәптерінде орындауды ұсынады.</p> <p>Суреттерге қарайды. Қандай заттар жеңіл екенін атайды.</p> <p>Әр жұптағы ауыр затты атайды және бояйды.</p>	<p>Ой қозғау:«Қарама -карсы сөзді тап» ойынын үйімдастырады.</p> <p>Қалың – ... (жұқа)</p> <p>Суық – ... (ыстық)</p> <p>Тәтті – ... (аңы)</p> <p>Қисық – ... (түзу)</p> <p>Ұзын – ... (қысқа)</p> <p>Түсіну: «Сөздің бірінші дыбысын айт»дидактикалық ойыны (Педагог суреттер көрсетеді)</p> <p>Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап бірінші дыбысын анықтап айтасындар.</p> <p>Балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір команدامен содан кейін екінші команدامен ойнайды.</p> <p>Мысалы: өшіргіш(ө), әтеш(ә), апельсин (а), оқтая (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), ұық (ұ), әткениш(ә), өрмекші(ө), ешк(e)i, әлеватор(ә), ірімшік(i), ине(i), үтік(ү), арыстан(a), оймақ(o), ұлу(ұ), етік(e), экскаватор(ә), ілгіш(i), ит(i), үкі(ү) т.б.</p> <p>Балалар, сендер қандай дыбыстардан басталатын сөздер айттындар. Иә, дауысты дыбыстардан басталатын сөздер.</p> <p>Дауысты дыбыс екенін кайдан білдіңдер?</p> <p>Дыбысты айтқанда кедергіге ұшырамайды.</p> <p>Қатан дауыссыз дыбыстарға сөздер: пима (п), фабрика (ф), кілт (к),</p>
---	---	---	---	---

<p>төнегетіндей, бір табақшага ауыр затты, екінші табақшага жеңіл бірнеше затты саламыз.</p> <p>Білу: <i>Бір дегенім - көтеріліп, керілү.</i></p> <p><i>Екі деген - еңкею мен созылу.</i></p> <p><i>Үш дегенім - үш рет сөзін алақан.</i></p> <p><i>Бас изейміз үш қайтара, балақан.</i></p> <p><i>Төрт дегенім - құшақ жая, қол керу,</i></p> <p><i>Бес дегенде - қоштасарда қол бұлғау.</i></p> <p><i>Алты деген - орнымызга отыру.</i></p> <p><i>Жеті-сегіз - жалқаулықтан арылу.</i></p> <p><i>Балалар мәтін бойынша қимылдар жасайды.</i></p>	<p>ен-, ар-, алма, сабак, жана, дә-, мы-, мон-, [г], [ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-, ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша-, ет, елік, білезік, құнбағыс, ұр-, ын-, лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол, бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, ек-, іс-, -діз.</p> <p>Қолдану: «Дүйріс санды таңда» дидактикалық ойыны</p> <p>Балаларға ойыншықтарды немесе суреттерді көрсетеді, ал олар суретте неше буын болса, сонша сан жазылған карточкаларды көрсетеді.</p> <p>Мысалы: доп – доп сөзінде 1 буын, 1 саны жазылған карточканы көрсету керек .</p> <p>Тапсырманы өзгертуге болады.</p> <p>«Сөйлем құрай аламын» дидактикалық ойыны</p> <p>Көрнекілігі: «Балабақшада», «Мектеп», «Жазғы ормандан», «Дүкенде» тақырыптарындағы мазмұнды суреттер.</p> <p>Балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы: Эсем келе жатыр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: Эсем балабақшага келе жатыр. Келесі бала тағы бір-екі сөйлемді қосады. Эсем балабақшага анасымен келе жатыр. Кім ең үлкен сөйлемді құрап айтса, жеңімпаз болады.</p> <p>Поэзиялық сэт:</p> <p>Саясақ жаттығуы:</p> <p>Айдын шалқар көлдерде, Балықтар өмір сүреді. Шолпылдатып қүйрығын, Әрі-бері жүзеді.</p>	<p>Бұл тапсырманы қолда бар материалдардан таразы жасап, орындауга болады. Мысалы, қорап, пенал т.б заттарды тірек ретінде алып үстіне сыйзышты орнатады. Салмақтары жеңіл және ауыр екі ойыншықды ойластырган таразының екі жағына салады. Балаларға әртүрлі таразы үлгілерін көрсетеді. 3-5 баладан кезек-кезек шықырып, оларға әртүрлі заттардың жұптарын өлшеуді ұсынады.</p> <p>Тапсырманы орындаиды. Балалар заттардың жұптарын өздігінен өлшейді.</p> <p>Балалар «жеңіл», «ауыр» сөздерін қолдана отырып, өздерінің іс-әрекетін түсіндіреді.</p> <p>Білу: Демонстрациялық материалмен жұмыс.</p> <p>Қай табақша төмен түседі?</p> <p>Салмағы ауыр ма немесе жеңіл ме?</p> <p>Таразы бойынша қай табақша ауырырақ екенін анықтайды. Кім (не) ауырырақ? Блиц-сұрақ.</p> <p>Не ауыр - ашықхат па, карындаш па?</p> <p>Таразы табақшаларын теңестіру үшін не істеу керек?</p> <p>Математикалық поэзия сэті: Сергіту сэті.</p> <p><i>Орнымыздан тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды көтеріп, Саясақты ашип-жұмайық. Содан соң қолды түсіріп, Алға қарай адымдан,</i></p>	<p>Бұл тапсырманы қолда бар материалдардан таразы жасап, орындауга болады. Мысалы, қорап, пенал т.б заттарды тірек ретінде алып үстіне сыйзышты орнатады. Салмақтары жеңіл және ауыр екі ойыншықды ойластырган таразының екі жағына салады. Балаларға әртүрлі таразы үлгілерін көрсетеді. 3-5 баладан кезек-кезек шықырып, оларға әртүрлі заттардың жұптарын өлшеуді ұсынады.</p> <p>Тапсырманы орындаиды. Балалар заттардың жұптарын өздігінен өлшейді.</p> <p>Балалар «жеңіл», «ауыр» сөздерін қолдана отырып, өздерінің іс-әрекетін түсіндіреді.</p> <p>Білу: Демонстрациялық материалмен жұмыс.</p> <p>Қай табақша төмен түседі?</p> <p>Салмағы ауыр ма немесе жеңіл ме?</p> <p>Таразы бойынша қай табақша ауырырақ екенін анықтайды. Кім (не) ауырырақ? Блиц-сұрақ.</p> <p>Не ауыр - ашықхат па, карындаш па?</p> <p>Таразы табақшаларын теңестіру үшін не істеу керек?</p> <p>Математикалық поэзия сэті: Сергіту сэті.</p> <p><i>Орнымыздан тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды көтеріп, Саясақты ашип-жұмайық. Содан соң қолды түсіріп, Алға қарай адымдан,</i></p>	<p>киіз (к), кант (қ), тышқан (т), шымшық (ш), сақина (с), хат (х), циркуль (ц), щетк (щ), куре к(к), трактор (т), сағыз (с), тау (т), қайшы (қ), камшы (к), парта (п), шар (ш), сиыр (с), су (с), кап (қ) т.б.</p> <p>Қолдану: «Дыбыстың сөз ішіндегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы</p> <p>Сағат, асық, қас сөздерінің сыйбасын тақтага іліп, сұбысының орнын табуды тапсырады. Тақтага бір баланы шығарады. Балалар орнында жұмыс жасайды, егер дыбыс сөздің басында болса, басында тұрган төртбұрышты, егер ортасында болса, ортасындағы төртбұрышты, ал соңында болса, соңында тұрган төртбұрышты бояйды.</p> <p>Білу: «Орамал тастамак» дидактикалық ойыны</p> <p>Ойын шарты: Дыбысты айтып, балаға орамал лақтырады. Бала сөз ойлап тауып, қайта педагогке лақтыруды керек.</p> <p>Балалардың іс-әрекетін мұқият бақылап, қателеспеген, ойнға белсене қатысқан балаларға жалауша, жұлдызша немесе асықтар үлестіріп отырады. Сабактың соңында берілген заттар саналып, жеңімпаз белгіленеді. Дәптермен жұмыс Суреттерді ата. Дыбыстық</p>
---	---	---	---	---

			<i>Шапалакты ұрайық.</i>	<i>Шапалакты ұрайық.</i>	сызбаны тиісті суретпен сәйкестендір. Суреттерді ата. Бірінші дыбысты анықта. Жуан дауысты дыбыстан басталатын заттардың суретін жуан ағашқа, жінішке дауысты дыбыстан басталатын заттардың суретін жінішке ағашқа кос. Сызбадан т дыбысының орнын анықта.
--	--	--	--------------------------	--------------------------	--

1 үзіліс - 09:30 - 09:40

Балалардың дербес іс-әрекеті

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қымыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, енбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.

Қимылды жүгіруге арналған ойын: «Жалғыз аяқ жолмен»

Мақсаты: балаларды шапшандыққа әрі шыдамдыққа, үйымшылдыққа үйрету; ес, зейін, тыныс алу ыргағын дамыту.

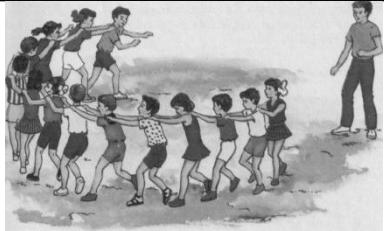
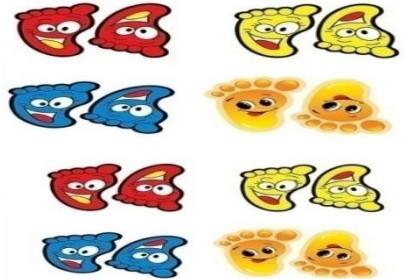
Қимылды жүгіруге арналған ойын: «Жалғыз аяқ жолмен»

Мақсаты: балаларды шапшандыққа әрі шыдамдыққа, үйымшылдыққа үйрету; ес, зейін, тыныс алу ыргағын дамыту.

Әдістемелік нұсқаулар:

Ойынның шарты: Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы см екі қатар сзық). Бұдан кейін балаларға, сзықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де, сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды участкеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Күзде участкедегі жолды ағашқа қарай бағыттап, балаларға сол жолмен жүріп отырып 2-3 жапырақ әкеліндер деп ұсынған жақсы болады.

Ұсыныс: бұл тапсырма ойынды жандандыра түседі. Ойын үйдің ішінде өткізілгенде, жолдың аяқталар жеріне жалаулар немесе басқа ойыншықтар қою керек, балалар оларды алып келеді.

2-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті уақыты: 09.40 – 10.10

<p>2.Сойлеуді дамыту-танымдық,коммуникативтік әрекет ҰІӘ тақырыбы: Жаздың кезі көнілді. ҰІӘ мақсаты: Баланың тілдік бейімділігін дамыту; «Жаздың кезі көнілді» тақырыбына шығармашылық әнгіме құрастыру. Дағды: Сұрақтарға жауап беру арқылы сөздік қорларын толықтыру, мәнерлі сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, шығармашылық әнгіме құрайды; Түсінеді: саяхатқа шыққан көнілді екенін; Қолданады: ойын арқылы дала құстарымен, үй құстарын ажыратса алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Миға шабуыл: Балаларға саяхатқа шығатындары туралы хабарлайды. – Саяхатқа немен шығамыз,</p>	<p>2.Коршаган ортамен танысу коммуникативтік, ойын, қымыл белсенділігі ҰІӘ тақырыбы: Табигатқа қамқор бол. ҰІӘ мақсаты: Табигат аясында өз-өзін ұсташа тәртібімен таныстыру. Балалардың назарын коршаган орта проблемаларына аудару. Дағды: Балалардың бойында табигат туралы қарапайым түсінік, табигатпен қарым-қатынас жасау мәдениетін қалыптастыру, табигатқа қамқор жасай білу дағдысын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: табигат аясындағы мінезд-құлық ережелерін біледі. Түсінеді: адамның іс-әрекеті мен табигаттың арасындағы байланысты түсінеді. Қолданады: табигатта өз-өзін экологиялық талаптарға сай, сауатты ұстай біледі. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Эмоционалдық көніл күй қалыптастыру. Миға шабуыл: Көтерінкі көніл күйінмен бөліс. Тақпак оқиды. Тақпакты тыңдайды. Сүйейік, табигатты аялайық,</p>	<p>2. Көркем әдебиет-коммуникативтік, ойын, қымыл белсенділігі ҰІӘ тақырыбы: Бала - біздің болашақ (өленді жаттау) ҚасымАманжолов ҰІӘ мақсаты: Балалардың өленді жаттауға қызығушылығын арттыру. Болашақ туралы үгымдарын көңілдік жағдайларда дағдыландыру. Дағды: Сұрақтарға жауап беру арқылы сөздік қорларын толықтыру, мәнерлі сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: олена мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге, айналасымен жағымды қарым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: өлеңнің авторын, тақырыбын, мазмұнын біледі, өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді; Түсінеді: өлеңнің мазмұнын түсінеді; Қолданады: өлең мазмұнына сәйкес ойын әрекеттерін орындауды, өленді мәнерлеп</p>
--	---	--

<p>қандай көлік түрлерін білесіндер? Саяхатқа пойызбен шығатындарын айтады.</p> <p>Ол үшін пойыздың паравозын жүргізетін машинист тағайындауымыз керек.</p> <p>Кәне, сендердің араларында кімнің бойы ұзын?</p> <p>Үнтаспадан пойыздың дыбысы мен жүрісі естіледі.</p> <p>Түсіну: Жасыл түсі көп еді – жаз мезгіліндегі ағаштардың жапырақтарының, шөптердің көптігін білдіреді.</p> <p>Білу: Балалар, біз жолда қарап отырмай, терезеден көргенімізді айта отырайық. Қараңдаршы, табигат қандай сұлу болып, құлпырып кеткен.</p> <p>Қазір қандай мезгіл? Ендеше, «жаз» сезінде дыбыстық талдау жасайық. Өте жақсы, балалар.</p> <p>Балалар, біздің пойыз ауылдың шетіндегі стансыға келіп тоқтайды. Балаларға көмек ретінде жаз мезгіліндегі ауыл бейнесінің суреті ілінеді.</p> <p>Кәне, не көріп тұрмыз? Балалардан «ауыл» сезінде дыбыстық талдау жасауларын сұрайды.</p> <p>Пойыздың үні естіліп, балалар келесі стансыға келіп тоқтайды. Стансы «Көл жағасында» деп аталады.</p>	<p>Біз одан жақсылықты аямайық. Анадай табиғаттың аясында Жадырап, аунап-кунап демалайық.</p> <p>Түсіну: Серуенде барысында. Балалардың назарын: коқыс, аяусыз басып жанышылған жолдар, сынған бұтқартар сынды қоршаған ортадағы тағы да басқа проблемаларға аударады.</p> <p>Ауа райының ерекшеліктеріне тоқталады. Жылдың осы мезгіліне тән белгілерді атап береді.</p> <p>«ЖАҚСЫ – ЖАМАН» дидактикалық ойынын ұйымдастыруды. Мақсаттары: Балалардың табиғатта озін-өзі ұстау тәртібі туралы білімін нығайту. Педагог балаларға табиғат аясындағы мінезд-құлыштың сызбалық ережелерін көрсетеді. Балалар суреттерге қарап, онда не бейнеленгенін жан-жақты баяндап береді. Нени істеуге болатынын, нені болмайтынын айтады. Себебін түсіндіріп береді.</p> <p>Білу: Ойын: «Болады – болмайды». (Болады дегенде кол шапалақтаймыз, болмайды дегенде аяғымызben дүрсілдеміз).</p> <p>Орманға саңырауқұлак пен жиdehyk teru үшіn жalғyз baruғa bolma ma?</p> <p>Ormanғa ata-analarymyzben baruғa bolma ma?</p> <p>Tauғa, dalaga jalғyз shығыp ketuge bolma ma?</p> <p>Ata-ananınan қashyп, kөrshі kөgalғa ketip қalufa bolma ma?</p> <p>Іlғi ata-ananmen bіrgе bol.</p> <p>Өзекті мәселе: Табиғатты: Жанды табиғат әлемі және</p>	<p>әрекеттерін орындауды, өлеңді мәнерлеп жатқа айтады. Жұмбактың шешуін таба алады.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Миға шабуыл: жұмбак жасырады:</p> <p>Қойны толы жеміске, Кек майсалы еністе. Қебелек қуып ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың?</p> <p>(Жаз)</p> <p>Түсіну:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Жаз мезгілінде қандай өзгерістер болады? -Жаз мезгілі несімен ұнайды? -Жаз мезгілінің бірінші күні, бірінші мерекесі – «Балаларды қорғау күні». Балалар, сендер болашакта елімізді, жерімізді қорғайтын азаматсындар. Бұл – сендердің мерекелерін. Бүгін біз акын Қасым Аманжоловтың «Бала – біздің болашак» атты өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді үйқас сөздермен суреттейді. <p>Білу:</p> <p>Бала – біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз.</p> <p>Бұл болашақ тамаша-ақ, Болашаққа біз иеміз.</p> <p>Қолдану: Сөздік жұмыс: Болашақ – «алдағы уақыт» деген мағынаны білдіреді.</p> <p>Сүйсінеміз – қызығамыз.</p> <p>Сұрақ-жаяуп:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Өлеңде не туралы айтылған? -Болашақта сен қандай бала болғың келеді? 	<p>турлерін білесіндер? Саяхатқа пойызбен шығатындарын айтады. Ол үшін пойыздың паравозын жүргізетін машинист тағайындауымыз керек. Кәне, сендердің араларында кімнің бойы ұзын? Үнтаспадан пойыздың дыбысы мен жүрісі естіледі.</p> <p>Түсіну: Жасыл түсі көп еді – жаз мезгіліндегі ағаштардың жапырақтарының, шөптердің көптігін білдіреді.</p> <p>Білу: Балалар, біз жолда қарап отырмай, терезеден көргенімізді айта отырайық. Қараңдаршы, табигат қандай сұлу болып, құлпырып кеткен.</p> <p>Қазір қандай мезгіл? Ендеше, «жаз» сезінде дыбыстық талдау жасайық. Өте жақсы, балалар.</p> <p>Балалар, біздің пойыз ауылдың шетіндегі стансыға келіп тоқтайды. Балаларға көмек ретінде жаз мезгіліндегі ауыл бейнесінің суреті ілінеді.</p> <p>Кәне, не көріп тұрмыз? Балалардан «ауыл» сезінде дыбыстық талдау жасауларын сұрайды.</p>	<p>жатқа айтады. Жұмбактың шешуін таба алады.</p> <p>Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.</p> <p>Миға шабуыл: жұмбак жасырады:</p> <p>Қойны толы жеміске, Кек майсалы еністе. Қебелек қуып ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың?</p> <p>(Жаз)</p> <p>Түсіну:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Жаз мезгілінде қандай өзгерістер болады? -Жаз мезгілі несімен ұнайды? -Жаз мезгілінің бірінші күні, бірінші мерекесі – «Балаларды қорғау күні». Балалар, сендер болашакта елімізді, жерімізді қорғайтын азаматсындар. Бұл – сендердің мерекелерін. Бүгін біз акын Қасым Аманжоловтың «Бала – біздің болашақ» атты өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді үйқас сөздермен суреттейді. <p>Білу:</p> <p>Бала – біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз.</p> <p>Бұл болашақ тамаша-ақ, Болашаққа біз иеміз.</p> <p>Қолдану: Сөздік жұмыс: Болашақ – «алдағы уақыт» деген мағынаны білдіреді.</p> <p>Сүйсінеміз – қызығамыз.</p> <p>Сұрақ-жаяуп:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Өлеңде не туралы айтылған? -Болашақта сен қандай бала болғың келеді?
--	--	--	---	---

<p>сұраймын. Сөздік жұмыс: Балалар, «көл» сезіне талдау жасайық. Пойыздың дыбысы мен жүрісі естіліп, балалар саяхатын жалғастырады. Балаларға бой сергітіп алуды ұсынады.</p> <p>Қолдану: Жасыл түсі көп еді – жаз мезгіліндегі жапырақтардың, шөптердің көп екенін білдіреді. Үнтаспадан пойыздың дауысы естіліп, құстардың дауысы қосылады да, педагог орманның ортасынан өтіп бара жатқандарын айтады. Балалардан құстарды дауысынан танып, атауларын сұрайды.</p> <p>Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ.</p> <p>Кү-кук, кү-кук.</p> <p>Карқ-карқ.</p> <p>«Орман» сезіне дыбыстық талдау жасайық. Балалар, саяхатымыз ұнады ма? Ал енді тобымызға оралып, дәптерімізді ашайық.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Орнын тап».</p> <p>Ойын шарты: Дала құстары мен үй құстарын бөліп, әрқайсын өз орындарына орналастыру.</p> <p>Поэзиялық сергіту сәті: Көл жағалай көп құстар, Ұшып-конып жатады. Қиқуланып әр түстан, Сызылтып үн қатады. Дөңгеленіп төбеден, Сәулесін күн төгеді. Жарқын жаздың не деген, Жасыл түсі көп еді.</p>	<p>жансыз табигат әлемі деп екі үлкен бөлікке бөлуге болады. Содан соң педагог жанды табигат дегеніміз не екенін анықтауга шақырады. Қуаныштың өтінішін орындал, терезе алдына келіп коршаған ортаны эпизодтық бакылауға шақырады.</p> <p>Құрделі сұрак: Қолдан адам қолымен жасалған әлемге қандай заттар жатады деп ойлайсындар? Балалар терезеден не көріп тұрғандарын атап береді. Табигатқа – ағаштар да, аспан да, шөп те, ауа да, адам да жатады деген үйғарымға келеді. Топтағы жанды заттарды атап көрсетеді. Үстелдің неліктен жансыз затқа жататынын дәлелдейді. Тірі ағзаның қандай әрекеттер жасайтынын, мәселен, тыныстытайтынын, тамақтанатынын, өсептінін, көбейетінін айтып береді. Педагогтің көмегімен қолдан жасалған (жансыз) әлемге киім, аяқтім, ыдыс-аяқ, жиһаз т.б. жататынын түсіндіреді. Балаларды бірнеше топқа бөледі. Топқа бөлінуді «кездейсок бірігу» техникасының көмегімен іске асыруды ұсынады.</p> <p>Танымдық қызығушылықтарын арттыру мақсатында балаларды зерттеу жұмысына жұмылдырады.</p>	<p>Сұрак-жауп: -Өлеңде не туралы айтылған? -Болашақта сен қандай бала болғың келеді? -Өлеңде қандай үйқас сөздер бар Есіне сақтап, жаттап ал: Бала – біздің болашақ Бала – біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз. Бұл болашақ тамаша-ак, Болашаққа иеміз. Көтеріп жас сәбиді, «Күлші, бөпе, күл», – дейміз. Көңіл дария шалқиды, Балалармен гүлдейміз.</p>	<p>Осы тақырыпка байланысты әңгіме құрауларынды сұраймын.</p> <p>Сөздік жұмыс: Балалар, «көл» сезіне талдау жасайық. Пойыздың дыбысы мен жүрісі естіліп, балалар саяхатын жалғастырады. Балаларға бой сергітіп алуды ұсынады.</p> <p>Қолдану: Жасыл түсі көп еді – жаз мезгіліндегі жапырақтардың, шөптердің көп екенін білдіреді. Үнтаспадан пойыздың дауысы естіліп, құстардың дауысы қосылады да, педагог орманның ортасынан өтіп бара жатқандарын айтады. Балалардан құстарды дауысынан танып, атауларын сұрайды.</p> <p>Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ.</p> <p>Кү-кук, кү-кук.</p> <p>Карқ-карқ.</p> <p>«Орман» сезіне дыбыстық талдау жасайық. Балалар, саяхатымыз ұнады ма? Ал енді тобымызға оралып, дәптерімізді ашайық. Дидактикалық ойын: «Орнын тап».</p> <p>Ойын шарты: Дала құстары мен үй құстарын бөліп, әрқайсын өз орындарына орналастыру.</p> <p>Поэзиялық сергіту сәті: Көл жағалай көп құстар, Ұшып-конып жатады. Қиқуланып әр түстан, Сызылтып үн қатады. Дөңгеленіп төбеден, Сәулесін күн төгеді. Жарқын жаздың не деген, Жасыл түсі көп еді.</p>	<p>-Өлеңде қандай үйқас сөздер бар</p> <p>Есіне сақтап, жаттап ал: Бала – біздің болашақ Бала – біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз. Бұл болашақ тамаша-ак, Болашаққа иеміз. Көтеріп жас сәбиді, «Күлші, бөпе, күл», – дейміз. Көңіл дария шалқиды, Балалармен гүлдейміз.</p> <p>Қасым Аманжолов</p> <p>Поэзиялық сергіту сәті: Таңертең тұрғанда нені көрсіндер? (<i>Күнді</i>) Күнді көргенде қалай қуанасындар? (<i>Алақай!</i>) Күн бізге не шашады? (<i>Жылуын шашады</i>) Қане, алақанымызды жылтытайық, Қолымызды Күнге созайық.</p>
--	---	--	---	--

	(A.Oмарова)			Сәүлесін күн төгеді. Жарқын жаздың не деген, Жасыл түсі көп еді. (A.Oмарова)
--	-------------	--	--	---

2 үзіліс – 10:10 – 10:40

Балалардың дербес іс-әрекеті

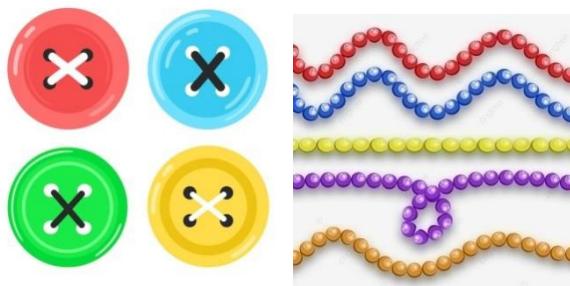
Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қымыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) турінде іске асырылады.

Балалардың дербес іс-әрекетіне дағыландыру ойындары

Басты мақсат: Балалардың қозғалмалы ойынына қызығушылығын арттыру, қозғалмалы ойындар технологиясын терең меңгерту;

Ептілік, икемділік қабілеттерін дамыту;

Бәсекеге қабілетті болуға, үйымшылдықта, зара көмектестікке тәрбиелеу.

Аз қымылды ойын: «Сыпайы сөздер мен құпия заттар» дүкені

Мақсаты: белгілі бір жағдайда сыпайы сөздерді қолдана білуді қалыптастыру; қарым-қатынас дағыларын дамыту, құрдастарымен ортақ тіл табыса білуге үрету.

Ойын шарты:

Әдістемелік нұсқаулар:

Жүргізуши барлық қатысушыларға әдемі кобдишадан (түйме, моншақ, сағат) «құпия заттарды» таратады, оны алақандарының арасына салып, ешкімге көрсетпеүн сүрайды. Құпия затты таратып болғаннан кейін ойынға қатысушылар бөлмени арапап жүреді, олар қызығушылық танытып, бір-бірін құпия затын көрсетуге көндірудің жолын табуга тырысады. Тәрбиеші балалардың әрекетін бақылайды, үялшак балалардың басқалармен ортақ тіл табысуына көмектеседі.

П нұсқа

Дүкендегі сөрелерге «сыпайы сөздер» орналастырылған: алғыс айту (рахмет, алғыс білдіремін), отініштер (отінемін, мархабат), солемдесу (сөлеместіз бе, қайырыл күн, қайырыл тан), кешірім сұрау (кешірініз, ғафу етініз, өкінішті), жылы сөздер (құрметті ана, әке, анашым, әжетайым). Педагог жағдаяттарды сипаттайды, ал балалар сөреге кезек-кезек келіп, сатушыдан өзіне қажетті сөздерді «сатып алады» және жағдаяттарды талдай отырып, оларды қолданады.

Жағдаят: Анаң дүкеннен дәмді алма әкелді. Сен алмалардың дәмін татып көргін келді, бірақ анаң түскі асқа дейін күтүін керек деді. Сен анаңнан оны қалай сұрайсын?

3-ші үйымдастырылған іс-әрекеті   уақыты: 10.40 – 11.10

	3. Қазақ тілі - коммуникативтік әрекет ҰІӘ тақырыбы: Әжемнің оюлары. ҰІӘ мақсаты: қазақ ою-өрнектерінің аттарымен таныстыру; Дағды: сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, ұлттық салт- дәстүрлерге байланысты сөздерді айту	3.Сурет салу – шығармашылық, коммуни кативтік, ойын әрекеті ҰІӘ тақырыбы : Кешкі қала.(Ақварель бояу) ҰІӘ мақсаты: ұжымдық жұмыста бірлесіп еңбек етуге, бір-бірімен ақылдаса, келісе, қала көрінісін шығармашылықпен бейнелеуге жұмылдыру.	3. Сауат ашу негіздері- коммуникативтік әрекет ҰІӘ тақырыбы: Біз неңі үйрәндік, неңі білдік? ҰІӘ мақсаты: Үйренгендерін қайталату, пысықтау. Дыбыстық сыйбаны өз суретімен сәйкестендіруге арналған тапсырма арқылы дыбыс туралы білімдерін бекіту.	3. Қазақ тілі - коммуникативтік әрекет ҰІӘ тақырыбы: Қазақстан – ортақ үйіміз. ҰІӘ мақсаты: Мерекелерге байланысты сөздерді айту және түсіну дағыларын қалыптастыру. Дағды: сөйлеу мәдениетін жетілдіру,	3. Қоршаған ортамен танысу коммуникативтік, ойын, қымыл белсенділігі ҰІӘ тақырыбы: Табиғатқа қамқор бол. ҰІӘ мақсаты: Табиғат аясында өз-өзін ұстау тәртібімен таныстыру. Балалардың назарын қоршаған орта проблемаларына аудару. Дағды: Балалардың бойында
--	--	--	--	---	--

<p>– Мына ою «гүл» деп аталауды. Мына ою қалай аталауды?</p> <p>– Мынау ою «гүл» деп аталауды.</p> <p>– Түсің кандай болады? (Суреттегі түстерді атайды).</p> <p>– Мынау ою «қошқармұйіз» деп аталауды. Мынау қандай ою?</p> <p>– Мынау – «қошқармұйіз» ою. (Жеке-жеке айтып жаттығады).</p> <p>– Мынау – тұмарша, тұ-марша</p> <p>– Мынау қандай ою?</p> <p>– Мынау – тұмарша.</p> <p>– Мынау – балта, бал-та.</p> <p>– Мынау қандай ою?</p> <p>Мынау – балта.</p> <p>Ою ерекшеліктерін, оны қолдану жолдары, олардың түстері туралы әңгімелуе. Ұлттық бүйімдердің өз оюлары, түстері болатынын түсіндіру. Оюларды көрсету, ою аттарын қайталату.</p> <p>Қолдану: Шағын мәтін құрап айтады: <i>Әжелер сирмақ жасасап отыр. Сырмақты оюмен өрнектеп отыр. Мынау – гүл ою. Мынау ою «қошқармұйіз» деп аталауды. Мынау – тұмарша. Мынау – балта. Сырмақ әдемі, жылы. Сырмақ жүннен жасалады.</i> (3-4 бала мәтінді қайталайды.)</p> <p>Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).</p> <p>Ү-ү-ү-ү – гүл – гүл Қ-қ-қ-қ – қошқар – қошқармұйіз</p>	<p>Түсіну: Қаланың ауылдан ерекшелігіне тоқталу.</p> <p>-Үйлерді кім салады? (Құрылышшылар).</p> <p>-Балалар, ал сендер кешкі қала көрінісін тамашалап көрдіңдер ме?</p> <p>-Кешкі қала көрінісі немен ерекшелінеді?</p> <p>-Бұғін сол сендер тамашалап отырган кешкі қала көрінісін салайық?</p> <p>Білу: Кешкі қала көрінісін салған кезде әртүрлі фигураларды молынан қолдануға болатынын, әр үйдің терезесінен түсестін жарық неге әр түсті болуы мүмкін екенін (терезеге тұтылған перденің түсіне сай), тұн мезгілі екендігін фон арқылы көрсетуге болатынын, аспандағы жұлдыздарды қылқалам көмегімен салу жолдарын түсіндіреді.</p> <p>Қоңырлұқ компонент бойынша қала – город – city, кешкі – вечерний – evening ұғымдарын сурет салу барысында тиімді қолдануға көніл бөледі, іс-әрекетте</p> <p>Шығармашылық поэзиялық сәт: Сергіту сәті.</p> <p>Тамшы тамса</p> <p>Тамшы тамса тырс-тырс,</p> <p>Айтады гүл: Дұрыс, дұрыс!</p> <p>Тамшы тамса тырс-тырс,</p> <p>Айтады қыр: Ырыс! Ырыс!</p> <p>(М. Әлімбаев)</p>	<p>дұбыстардан басталатын сөздер айттыңдар. Иә, дауысты дұбыстардан басталатын сөздер. Дауысты дыбыс екенін қайdan білдіңдер? Дыбысты айтқанда кедергіге ұшырамайды.</p> <p>Катаң дауыссыз дұбыстарға сөздер: пима (п), фабрика (ф), кілт (к), киіз (к), қант (қ), тышқан (т), шымшық (ш), сақина (с), хат (х), циркуль (ц), щетк (щ), күре к(к), трактор (т), сағыз (с), тау (т), қайшы (қ), қамшы (қ), парта (п), шар (ш), сиыр (с), су (с), қап (қ) т.б.</p> <p>Қолдану: «Дыбыстың сөз ішіндегі орнын тап» дидактикалық жаттығу</p> <p>Сағат, асық, қас сөздерінің сыйбасын тақтаға іліп, сұдыбысының орнын табуды тапсырады. Тақтаға бір баланы шығарады. Балалар орнында жұмыс жасайды, егер дыбыс сөздің басында болса, басында тұрған төртбұрышты, егер ортасында болса, ортасында төртбұрышты, ал соңында болса, соңында тұрған төртбұрышты бояйды.</p> <p>Білу: «Орамал тастамақ» дидактикалық ойыны</p> <p>Ойын шарты: Дыбысты айтып, балаға орамал лақтырады. Бала сөз ойласпайтын, қайта педагогке лақтыруы керек.</p> <p>Балалардың іс-әрекетін мұқият бақылап, қателеспеген, ойынға белсene катысқан балаларға жалауша, жұлдызша немесе асықтар үлестіріп отырады.</p> <p>Сабактың соңында берілген заттар саналып, женімпаз белгіленеді.</p> <p>Дәптермен жұмыс</p> <p>Суреттерді ата. Дыбыстық сыйбаны тиісті суретпен</p>	<p>Казақстан – ортақ үйіміз.</p> <p>– Ортақ үйіміз – ...</p> <p>– Дима, сенің досың кім? Сен досыңмен қалай ойнайсың?</p> <p>Балалар жана сөздерді және сөйлемдерді қайталайды.</p> <p>Шағын мәтін құрау: <i>Біздің Отанымыз – Қазақстан. Қазақстан - көпұлтты республика. Қазақстан халқы тату тұрады.</i></p> <p><i>Қазақстан біздің ортақ үйіміз.</i> (3-4 бала мәтінді қайталайды).</p> <p>Қолдану:</p> <p>Дидактикалық ойын «Жалғастыру». Біздің Отанымыз – Қазақстан. Біздің Отанымыз – ... . Қазақстан – көпұлтты республика. Қазақстан республика.</p> <p>Қазақстан халқы тату тұрады. Қазақстан халқы тұрады.</p> <p>Қазақстан – біздің ортақ үйіміز. Қазақстан – біздің үйіміز.</p> <p>Поэзиялық сәт:</p> <p>Достық</p> <p>Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан.</p> <p>Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан.</p> <p>E.Елубаев</p>	<p>табиғат аясындағы мінездікұлдықтың сыйбалық ережелерін көрсетеді. Балалар суреттерге қарап, онда не бейнеленгенін жан-жақты баяндаған береді. Нені істеуге болатынын, нені болмайтынын айтады. Себебін түсіндіріп береді.</p> <p>Білу: Ойын: «Болады – болмайды». (Болады дегенде қол шапалақтайды, болмайды дегенде аяғымызben дүрсілдеміз).</p> <p>Орманға саңырауқулақ пен жидек териу үшін жалғыз баруға бола ма?</p> <p>Орманға ата-анаарымызben баруға бола ма?</p> <p>Тауға, далага жалғыз шығып кетуге бола ма?</p> <p>Ата-анаңнан қашып, көрші көгалға кетіп қалуға бола ма?</p> <p>Ілғи ата-анаңмен бірге бол.</p> <p>Өзекті мәселе: Табиғатты:</p> <p>Жанды табиғат әлемі және жансыз табиғат әлемі деп екі үлкен белікке бөлуге болады.</p> <p>Содан соң педагог жанды табиғат дегеніміз не екенін анықтауға шақырады.</p> <p>Куаныштың өтінішін орындаған, терезе алдына келіп қоршаған ортаны эпизодтық бакылауға шақырады.</p> <p>Құрделі сұрап: Қолдан адам қолымен жасалған әлемге қандай заттар жатады деп ойлайсындар?</p> <p>Балалар терезеден не көріп тұрғандарын атап береді.</p> <p>Табиғатқа – ағаштар да, аспан да, шөп те, ауа да, адам да жатады деген үйғарымаға келеді.</p>
--	--	---	--	---

Ұ-ұ-ұ – тұмарша – тұмарша <p>Поэзиялық сэт:</p> <p>Орнымыздан тұрайық, Кереген құрайық. Уық болып иліп, Шаңыраққа киіліп, Киіз үйді құрайық.</p> <p>Сөздік ойын: «Үйқасын тап» Медведь – ... (аю) , Орнамент –... (ою). Глаза – ... (көз), Слова – ... (сөз).</p>	сәйкестендір. <p>Суреттерді ата. Бірінші дыбысты анықта. Жуан дауысты дыбыстан басталатын заттардың суретін жуан ағашқа, жіңішке дауысты дыбыстан басталатын заттардың суретін жіңішке ағашқа қос.</p> <p>Сызбадан т дыбысының орнын анықта.</p> <p>Поэзиялық сэт:</p> <p>Саусақ жаттығуы:</p> <p>Ағайынды екеу еken Біреуі оқымаған, Біреуі сауатты еken, Көп іске жауапты еken. Ататын асықты да, Үстайтын қасықты да, Хаттарды жазатын да, Есікті ашатын да, өзі еken.</p>	Топтағы жанды заттарды атап көрсетеді. Үстелдің неліктен жансыз затқа жататынын дәлелдейді. Тірі ағзаның қандай әрекеттер жасайтынын, мәселен, тыныстайтынын, тамактанатынын, өсөтінін, көбейетінін айтып береді. Педагогтің көмегімен қолдан жасалған (жансыз) әлемге кім, аяқкім, ыдыс-аяқ, жиһаз т.б. жататынын түсіндіреді. <p>Балаларды бірнеше топқа бөледі. Топқа бөлінуді «кездейсоқ бірігу» техникасының көмегімен іске асыруды ұсынады.</p> <p>Танымдық қызығушылықтарын арттыру мақсатында балаларды зерттеу жұмысына жұмылдырады.</p>
---	---	---

3 үзіліс – 11:10 – 11:20

Балалардың дербес іс-әрекеті

Іс – әрекет арқылы балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, енбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.

Басты мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл - қозгалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойын: «Жылдам ал, жылдам қой»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл - қозгалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойын шарты:

Әдістемелік нұсқаулар:

Бүкіл залда заттар шашылған (доптар, шаршылар, таспалар). Балалар жан-жаққа бұл заттарды басып кетпеуге тырысып жүгіреді. «Жылдам ал!» пәрмені бойынша барлық балалар бір-бір заттан алып, қолдарын жоғары көтеріп, қимылсыз түріп қалады. Осыдан кейін затты қолдарынан тастамай жүгіруін жалғастырады. Біраз уақыттан кейін ұстаз «Жылдам қой!» пәрменін береді. Осы кезде балалар қолдарындағы заттарды барынша жылдам жерге қойып, қозгалыссыз туруы керек.

4-ші үйімдастырылған іс - әрекеті **уақыты: 11.20 – 11.50**

<p>4. Дене шынықтыру- қимыл белсенділігі ҰІӘ тақырыбы: Көтеріңкі көңіл күй.</p>	<p>4. Музыка-шығармашылық әрекет ҰІӘ тақырыбы: Біз мектепке барамыз.</p>	<p>4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі ҰІӘ тақырыбы: Өз денемізді өзіміз басқарамыз!</p>	<p>4. Музыка-шығармашылық әрекет ҰІӘ тақырыбы: Біз мектепке барамыз.</p>	<p>4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі ҰІӘ тақырыбы: Өз денемізді өзіміз басқарамыз!</p>
---	--	---	--	---

ҰІӘ мақсаты: Допты жоғары лақтырып, жерге түсіп қайта ұшқан кезде екі қолмен қағып алуға, допты алақанын жазып, саусақтарының басымен қағып алуға үретуді жалғастыру.
Дағды: Допты басымен итеріп жүргізіп, алдыға қарай еңбектеуді жалғастыру.
Аяқ-қолын жинап, жұмырланып отырып алдыға-артқа домалау дағдыларын бекіту.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: доппен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары, «Құлімдесіміз күндей» ойын жаттығуы, допты басымен итеріп жер бауырлап еңбектеп жүру.
Түсінеді: допты екі жағынан қысып ұстаса, сапта тұрып арақашықтықты сақтау, допты жерге соғылғаннан кейін қағып алу, «арқасына аунау» термині.
Қолданады: ұш тізбекке тұру дағдысы, доппен түзету жаттығуларын орындау, еңбектеп жүру, залмен қозғалғанда кеңістікті бағдарлау, арқасына аунағанда дұрыс жиналып жұмырлану.
Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.
Түсіну: Музыкалық-ыргактық қымылдар: «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, ұнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру,
айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады, би соңында ұлдар қыздарды орындарына отыргызып, өздері жанына жайғасады.
Білу: Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов).
Музыка тыңдау, кандай көніл күйде
ҰІӘ мақсаты: Музыкалық ойын арқылы балаларды жылдамдыққа, ептілікке үрету.
Дағды: Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру, бір дыбыста құрылған әуенниң боліктерін дәл ыргағымен дербес орындауға дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: өз беттерінше әнді таза айтып, кимылдарды ойдан шығарып жасайды.
Түсінеді: музыкалық жанрларға тән белгілерді.
Қолданады: үйренген дағдыларын іс жүзінде қолданады.
Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.
Түсіну: Музыкалық-ыргактық қымылдар: «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, ұнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру,
айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады, би соңында ұлдар қыздарды орындарына отыргызып, өздері жанына жайғасады.
Білу: Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов).
Музыка тыңдау, кандай көніл күйде
ҰІӘ мақсаты: Мидың табиғи механизмдерінің жұмысын белсендендіруге, зейіндерін тұрақтандыруға ықпал ету.
Дағды: Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік
элементтерімен байланыстыру, бір дыбыста құрылған әуенниң боліктерін дәл ыргағымен дербес орындауға дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: өз беттерінше әнді таза айтып, кимылдарды ойдан шығарып жасайды.
Түсінеді: музыкалық жанрларға тән белгілерді.
Қолданады: үйренген дағдыларын іс жүзінде қолданады.
Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.
Түсіну: Музыкалық-ыргактық қымылдар: «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, ұнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру,
айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады, би соңында ұлдар қыздарды орындарына отыргызып, өздері жанына жайғасады.
Білу: Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов).
Музыка тыңдау, кандай көніл күйде
ҰІӘ мақсаты: Мидың табиғи механизмдерінің жұмысын белсендендіруге, зейіндерін тұрақтандыруға ықпал ету.
Дағды: Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік
элементтерімен байланыстыру, бір дыбыста құрылған әуенниң боліктерін дәл ыргағымен дербес орындауға дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: өз беттерінше әнді таза айтып, кимылдарды ойдан шығарып жасайды.
Түсінеді: музыкалық гимнастика, қыска секіртпеден секіру.
Қолданады: үйренген дағдыларын іс жүзінде қолданады.
Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.
Түсіну: Музыкалық-ыргактық қымылдар: «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, ұнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру,
айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады, би соңында ұлдар қыздарды орындарына отыргызып, өздері жанына жайғасады.
Білу: Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов).
Музыка тыңдау, кандай көніл күйде
ҰІӘ мақсаты: Мидың табиғи механизмдерінің жұмысын белсендендіруге, зейіндерін тұрақтандыруға ықпал ету.
Дағды: Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік
элементтерімен байланыстыру, бір дыбыста құрылған әуенниң боліктерін дәл ыргағымен дербес орындауға дағдыландыру.
Күтілетін нәтиже:
Жасайды: өз беттерінше әнді таза айтып, кимылдарды ойдан шығарып жасайды.
Түсінеді: музыкалық гимнастика, қыска секіртпеден секіру.
Қолданады: үйренген дағдыларын іс жүзінде қолданады.
Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану.
Түсіну: Музыкалық-ыргактық қымылдар: «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, ұнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру,
айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады, би соңында ұлдар қыздарды орындарына отыргызып, өздері жанына жайғасады.
Білу: Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов).
Музыка тыңдау, кандай көніл күйде

<p>алдына ұстап тұрып жоғары-алдыға лақтыру, саусақ бастарымен қағып алу, кеудеге тигізбеу.</p> <p>Допты басынан асырып жібермеуге тырысады.</p> <p>Бір орында тұрып, жерге соғылған соң допты екі қолдың басымен қағып алады. Егер доп домалап кетсе, қолына беруге тырысады. Допты себетке алдымен бірінші, сосын екінші тізбек апарып салады.</p> <p>Тұсіну: Денені жинап алып отырған күйден алдыға-артқа домалау (5 рет).</p> <p>Тізелерін біріктіріп, қолдарын жерге тіреп, иығын қол басының деңгейіне келтіріп, басын тұзу ұстау. Осы қалыптан барлық негізгі акробатикалық жаттыгулар басталады.</p> <p>Білу: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай».</p> <p>Ойыншылар шенбер күрып қол ұстасады, тек бір бала – «малай» ортада тұрады.</p> <p>Ойыншылар шенбермен жүріп, қайталап айтады:</p> <p>«Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санаңдар. Бір, екі, үш – ал тараңдар!» – Сол сөздерді айтып, зағын шашырап қаша женеледі.</p> <p>Малай болса, оларды ұстап алуға тырысады.</p> <p>Көзге арналған жаттыгулар: «Тінтуірді жүгіртпі,</p> <p>Әсем сурет саламыз!» (2 рет)</p> <p>«Тінтуірді жүгіртпі, Әсем сурет саламыз!</p> <p>Солға, онға, жоғары, төмен, Айнала бұрылыш аламыз!</p> <p>Енді солға қараймыз,</p>	<p>орындалғанын, жылдамдығы қалай екенін сұрау.</p> <p>«Сендерге жақсы көніл сыйлады ма?» – деп сауал кою.</p> <p>Ән айттар алдында дауыс жаттыгуын жасап алып, әуенде таза айтуға ұмтылу.</p> <p>Қолдану: Билер:</p> <p>Биді балалардың қалауынша қайталау.</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Кім мектепке тез жиналады».</p> <p>Балалардың жылдамдығын, ептілігін тексеру. Ойынға екі бала шығып, мектеп құралдарын біртіндеп портфельге жинайды.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өндеген Т. Попатенко).</p> <p>Шығарманы орындалап, балалардан музыка ыргағына сәйкес қол соғуды сұрайды.</p> <p>Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.</p>	<p>қостаймыз,</p> <p>Мамандықты қасымызға қоспаймыз!</p> <p>Мойын-иек.</p> <p>Басты төмен түсіріп, Айналдырып шайқаймыз!</p> <p>«Алақан».</p> <p>Алақанды қысамыз, Күшті болсын қолымыз!</p> <p>«Зейін»</p> <p>Зейін қойып ойнаймыз, Алакан қыспай қоймаймыз!</p> <p>«Билейік».</p> <p>Мың бұралып билейміз, Ұялуды білмейміз!</p> <p>«Бәйтерек»</p> <p>Тез өсіп келеміз, Көк аспанға жетеміз!</p> <p>«Сұнгуйр»</p> <p>Сұнгуйр бол сұнгиміз, Теніз түбін барлаймыз, Меруерт іздел шарлаймыз!</p> <p>«Дамылда»</p> <p>Сен тыныштал, дамылда, Өндөтейік ыңылдан!</p> <p>Тұсіну: Негізгі қимыл жаттыгуларын кезек-кезек орындау: секіртпемен жаттығудағы қауіпсіздік ережелерін естеріне саламыз.</p> <p>Қысқа секіртпеден секірулер – бастапқы қалыпқа тұру (секіртпен артқа қарай қойып ұстау), аяқтың басымен ыргақпен женіл секіреді. Қимылдың орындалуын қадағалау.</p> <p>Ойын жаттығуы: «Ойна, ойна, доптан жаңылып қалма!». (10 рет)</p> <p>Допты жоғары лақтырып, қолдарымен арт жағында шапалақ ұрып барып қайта қағып алу. Шапалақ ұрып</p>	<p>Музыка тындалап, қандай көніл күйде орындалғанын, жылдамдығы қалай екенін сұрау.</p> <p>«Сендерге жақсы көніл сыйлады ма?» – деп сауал кою.</p> <p>Ән айттар алдында дауыс жаттыгуын жасап алып, әуенде таза айтуға ұмтылу.</p> <p>Қолдану: Билер:</p> <p>Биді балалардың қалауынша қайталау.</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Кім мектепке тез жиналады».</p> <p>Балалардың жылдамдығын, ептілігін тексеру. Ойынға екі бала шығып, мектеп құралдарын біртіндеп портфельге жинайды.</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өндеген Т. Попатенко).</p> <p>Шығарманы орындалап, балалардан музыка ыргағына сәйкес қол соғуды сұрайды.</p> <p>Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.</p>	<p>Бас изейміз, жақсылықты қостаймыз,</p> <p>Мамандықты қасымызға қоспаймыз!</p> <p>Мойын-иек.</p> <p>Басты төмен түсіріп, Айналдырып шайқаймыز!</p> <p>«Алақан».</p> <p>Алақанды қысамыз, Күшті болсын қолымыز!</p> <p>«Зейін»</p> <p>Зейін қойып ойнаймыз, Алакан қыспай қоймаймыз!</p> <p>«Билейік».</p> <p>Мың бұралып билейміз, Ұялуды білмейміз!</p> <p>«Бәйтерек»</p> <p>Тез өсіп келеміз, Көк аспанға жетеміز!</p> <p>«Сұнгуйр»</p> <p>Сұнгуйр бол сұнгиміз, Теніз түбін барлаймыз, Меруерт іздел шарлаймыз!</p> <p>«Дамылда»</p> <p>Сен тыныштал, дамылда, Өндөтейік ыңылдан!</p> <p>Тұсіну: Негізгі қимыл жаттыгуларын кезек-кезек орындау: секіртпемен жаттығудағы қауіпсіздік ережелерін естеріне саламыз.</p> <p>Қысқа секіртпеден секірулер – бастапқы қалыпқа тұру (секіртпен артқа қарай қойып ұстау), аяқтың басымен ыргақпен женіл секіреді. Қимылдың орындалуын қадағалау.</p> <p>Ойын жаттығуы: «Ойна, ойна, доптан жаңылып қалма!». (10 рет)</p> <p>Допты жоғары лақтырып, қолдарымен арт жағында шапалақ ұрып барып қайта қағып алу. Шапалақ ұрып</p>
---	---	---	---	---

<p>Оңға, тәмен, жоғары Жан-жагынды бағдарлап, Карап алсақ болады. Төрт тұсынды айырып, Кателеспей табасын, Алға еркін қадам басқан, Сен жігерлі баласың!»</p>	<p>саусактарын еркін ұстайды. Білу: Қымыл-қозғалыс ойыны: «Теңіз толқиды» (3 рет). Ойыншылардың ішінен жүргізуші сайланады. Басқалары бір адым қашықтық ұстап, шенбер бойымен тұрады. Олардың әрқайсысы тұрган жерінде шенбер сызды. Жүргізуші балалардың арасымен «жыланша» аралап жүреді. Қай баланың қасына келіп: «Теңіз толқиды» деп айтса, сол бала орынан тұрып, артынан еріп, тізбек құрайды. Бірнеше бала қосылып, тізбек ұзарғанда кенет: «Теңіз тыныш» десе, барлығы өз орындарына жүгіреді. Шенберіне тұра алмай қалған ойыншы жүргізуші болады. Сабақ қорытындысын шығарады.</p>	<p>үлгеру үшін допты жоғарырақ лақтыруға тырысады. Допты қайта қаққанда саусактарын еркін ұстайды. Білу: Қымыл-қозғалыс ойыны: «Теңіз толқиды» (3 рет). Ойыншылардың ішінен жүргізуші сайланады. Басқалары бір адым қашықтық ұстап, шенбер бойымен тұрады. Олардың әрқайсысы тұрган жерінде шенбер сызды. Жүргізуші балалардың арасымен «жыланша» аралап жүреді. Қай баланың қасына келіп: «Теңіз толқиды» деп айтса, сол бала орынан тұрып, артынан еріп, тізбек құрайды. Бірнеше бала қосылып, тізбек ұзарғанда кенет: «Теңіз тыныш» десе, барлығы өз орындарына жүгіреді. Шенберіне тұра алмай қалған ойыншы жүргізуші болады. Сабақ қорытындысын шығарады.</p>
---	---	--

4 үзіліс – 11:50 – 12:30

Балалардың дербес іс-әрекеті

Балалардың дербес іс-әрекетіне дағыландыру ойындары

Басты мақсат: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойын: «**Допты қуып жет**»

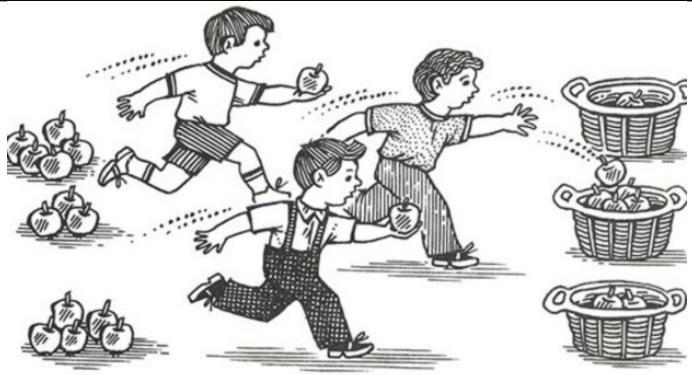
Мақсаты: Балаларды ептіліке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойын шарты:

Әдістемелік нұсқаулар:

Тәрбиеші балаларға доп салынған көрзенкені көрсетеді де алаңының бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсинауды. Одан кейін көрзенкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жакқа лактырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып көрзенкеге салады. Ойын қайталанады.

Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, көрзенкеге салатын болсын.

Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру - танымдық, коммуникативтік әрекет 11.50 – 12:00 (Еркекан, Нұрым, Аян) осы балалармен жұмыс жүргізу. Мақсаты: сөздік қорын байту. Жаңылпашты қайталу. Малға шөп керек, Шөп көп керек, Көк шөп керек.	Математика негіздері – коммуникативтік, танымдық, еңбек әрекеті Дидактикалық ойын: «Сақтап ал» (Ақжол, Жанеля) осы балалармен жұмыс жүргізу. Мақсаты: Талдау, салыстыру, қарапайым түжіримдар жасау, зейін, жады мен ауызша сөйлеу дағдысын дамыту.	Саут ашу негіздері – коммуникативтік, танымдық әрекет (Аян, Арнұр, Ажар, Аяжан) осы балалармен жұмыс жүргізу. «Кәне, тауып көр» дидактикалық ойыны Мақсаты: Дыбыстық сызба бойынша жұмыс жасату арқылы дыбыстық талдау дағдыларын дамыту. Алдын ала балаларға дыбыс, сөз, буын сызбаларының үлгілері сызылған карточкалар таратып береді. Мысалы: [р], -ба-, аққала, ар-, ор-, қа-, [е], [т], [к], та-, ен-, ар-, алма, сабак, жаңа, дә-, мы-, мон-, [г], [ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-, ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша-, ет, елік, білесік, күнбағыс, ұр-, ын-, лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол, бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, ек-, іс-, -діз.	Көркем әдебиет - коммуникативтік, танымдық әрекет (Сұлтан, Нұрым) осы балалармен жұмыс жүргізу. Мақсаты: Өлең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге, айналасымен жағымды қарым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту.	Коршаған ортамен таныстыру – коммуникативтік әрекет (Баланың отбасы және қоғам) (Каусар, Диар) осы балалармен жұмыс жүргізу. «Жануарлар несімен ерекшеленеді?» атты дидактикалық ойын ойнауға шақырады. Жануарлардың өздеріне тән белгілерін (айырмашылықтарын) атайды. Балалар соган қарап, оның қандай жануар екенін табады Мақсаты: Тірі нысанды суреттеу қабілетін, зейінін, есте сактау қабілетін дамыту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.
Серуенге дайындық	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекеттер, өзіне-өзі қызмет көрсету				
«Табиғат аясында» Серуен. Танысу,	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
	Мамыр Серуен-Бақылау № 8 Құмырсқаларды бақылау	Мамыр Серуен-Бақылау № 9 Кемпірқосақты бақылау	Мамыр Серуен-Бақылау № 10 Қобелектерді бақылау.	Мамыр Серуен-Бақылау № 11 Жәндіктерді бақылау	Мамыр Серуен-Бақылау № 12 Ая-райын бақылау

**оыйндар, енбек.
«Алақай, ойын!»
12.00 – 12:30**

Мақсаты:
Құмырсқалар туралы
білімдерін тиянақтау;
Зерттеу жұмысына деген
қызыгушылықтарын арттыру.

Бақылау барысы
Көркем сөз «Құмырсқа» Г.
Океев

Құжынаған құмырсқа,
Ұйымшыл-ақ өздері.
Шығады ерте жұмыска.
Жүкпен қайтып қашықтан,
Нелер шебер табылып,
Илеуіне асықкан.
Жасайды илеу жабылып. Бәрі
енбекпен шынығар,
Жылт-жылт етіп көздері, Ісін
тыңдырып тынығар.

Балаларға сұрақтар
Құмырсқалардың адамдарға
және орманға қандай пайдасы
бар? (зиянда жәндіктерді
құртады)
Орманның қандай тұргыны
құмырсқа мен оның
көбелектерін (личинкаларын)
жеуге құмар? (аю мен
токылдак)

Құмырсқасыз жер болмайды.
Құмырсқаларды «ағаш
дәрігерлері» деп те атайды.
Олар ағаштарды зиянды
жәндіктерден қорғайды.
Құмырсқалар өте еңбеккөр,
олар өздерінен бірнеше есе
үлкен нәрселерді илеулеріне
сүйретіп тасиды.

Құмырсқалардың илеуінің
тесігі төбесінде болады.
Құмырсқалар өз илеуінен
ешқашан адаспайды. Неліктен
деп ойлайсындар.

Құмырсқалар өз илеулерін
іскеп жүріп иісінен табады.

Мақсаты: өлі табиғаттың бір
бөлігі ретінде кемпірқосақ
туралы түсініктерін
калыптас-тыруды
жалғастыру.

Бақылау барысы
Тәрбиеші балаларға жұмбақ
жасырады.

Жарқылдан соң жанағы,
Суга бөкті бар алап.
Көкте түрлі жолақты,
Өрнек тұрды ғаламат.
(кемпірқосақ)
Жанбыр жуды жерімді,
Көкте өрмек керілді.
(кемпірқосақ)

Жаңбыр жауып, құннің көзі
көрініп тұрған мезгілде
аспаннан кемпірқосақты
байқауға болады. Ол жаңбыр
тамшылары арасынан құннің
сәулесі өткен уақытта
көрінеді. Жаңбыр тамшылары
негұрлым үлкен болса,
кемпірқосақ соғұрлым анық
көрінеді. Кемпірқосақта жеті
түс бар: қызыл, қызғылт,
сары, жасыл, көгілдір, көк,
кулғін. Үлпарат барлық уақытта
осы бір ретпен орналасады.
Балаларға сұрақтар:
◆ Кемпірқосақ қай уақытта
пайда болады ? I

◆ Ол қай уақытта жоғалады?
◆ Кемпірқосақ қандай
құбылыс, қалай пайда
болады?

Тәрбиеші балаларға
тапсырма береді. Асфальт
бетіне түрлі-түсті борлармен
кемпірқосақтың суретін салу.

Еңбек: Балабақша ауласын
қоқыстан тазалау.
Мақсаты: аула тазалаушыға
көмек беру, үлкендер енбегін

Мақсаты:
- көбелектер туралы
білімдерін молайту: пайда
булуы, кебеюі, құрлысы,
пайдасы;
-барлық тірі табиғатқа
қамқорлықпен қарауға
тәрбиелеу.

Бақылау барысы
Көркем сөз «Қызыл-
жасыл көбелек»

Ш. Мұхаметжанов
Дала қандай керемет,
Қойның гүлге толады.
Қызыл-жасыл көбелек,
Бір ұшып, бір қонады.
Қанша қусаң көбелек,
Қанаты бір талмайды.
Соныменен не керек,
Акыры ұстай алмайсың.
Жазда, жасыл алқапта,
гүлдер басында әдемі
көбелектер ұшып жүреді.
Олар сондай әдемі, түрлі-
түсті.

Ертеде Римде адамдар
көбелектерді өсімдіктер
гүлінен пайда болған
дегенге сенген
Көбелектің екі жұп қанаты
бар. Олар майда

қабыршақпен көмкерілген.
Сондықтан да оларды
қабыршақ қанаттылар деп
атайды. Қөделектің денесі
қабыршақпен және майда
шаштармен көмкерілген.
Олардың қысқа мұрттары
мен үлкен көздері бар.

Гүлден гүлге қонып
көбелектер шырын жинаиды
және оларды
тозаңданарады. Жазда
ұрғашы көбелектер жер
қыртысына жұмыртқаларын

Мақсаты: «Жәндіктер»
сөзінің мағынасы туралы
түсініктерін тиянақтау;
— Оларды тіршілік ету
ерекшеліктеріне қарай
салыстыра білуге үрнету.

Бақылау барысы
Тәрбиеші жұмбақтар
жасырады:

-Гүлдің нәрін жинаиды,
Адамға бал сыйлады.
Еңбеккөрды аялайды,
Еріншекті аямайды. Бұл
не? (ара)

-Қанды сорып сүліктей,
Ыңзыңдап кеп шағады.
Бұл қандай бүлік дой?
(маса)

-Ыңзыңдап ән салып,
Жұп-жұқа қанаты.
Тәттіге тамсанып,
Қоқысқа қонады.
Бұл не? (шыбын)

-Құжынаған жұмысқер,

Бірлескенде тым іскер.

(құмырсқа)

-Тор тоқуға шебер-ақ,

Бірақ киім тікпейді.

Өнері де өнер-ақ,

Бірақ ісі бітпейді.

(өрмекші)

Тәрбиеші сұрақтары.

◆ Жұмбақ жауаптарының

шешуінде айтылғандарды

бір сөзben нелер деп

атаймыз? (жәндіктер)

◆ Тагы қандай жәндіктерді

білесіндер? (көбелек, құрт

т.б.)

◆ Қандай жәндік

гүлдерді тозаңданырады?

(аралар)

◆ Қектемде жәндіктер

өмірінде қандай өзгерістер

болады? (қектемде

Мақсаты: Көктем
мезгілінің аяғына қарай өлі
табиғаттағы болатын
құбылыстар туралы
түсініктерін
қалыптастыруды
жалғастыру.

Бақылау барысы

Көркем сөз. А.Меңдібай
Мамыр айы келгенде,
Дала гүлге толады.

Жайнап барлық атырап,
Қызық-думан болады.

Бақшамызда біз еккен,
Гүл шоқтары гүлдейді.

Жапырақтар сыйбырлан,
«Қандай көркем, көр»-
дейді.

Тәрбиеші аулаға ерте
көктем көрнісі бейнеленген
сурет алып шығып,
балалармен әңгіме өткізеді.

♦ Балалар, қарандаршы,
мына суретте жылдың қай
мезгілі суреттелген?
(көктем).

♦ Ал, сендер суреттен
не көріп тұрсыңдар? (қар
еріп жатыр, жер су болып
жатыр, балалар құстарға
ұя жасасап жатыр)

♦ Қар неліктен ериді,
адамдар неліктен женіл
кинеді? (күн
жылығандықтан)

♦ Ал, қектемнің бұл
мезгілін қалай атаймыз?
(ерте көктем)

♦ Ерте көктем мен
қазіргі мамыр айындағы
табиғат көнсінде, ауа-
райында өзгешелік бар ма?
Қандай? (балалар жауабы
тындалады)

<p>Әр илеу өз күмірсқаларынан басқа күмірсқаларды жолатпайды. Егер басқа илеудің күмірсқасы бара қалса, оны жабылып шағып тастайды. Әр илеудің өз ісі болады. Күмірсқалар тек кана ағаштардағы күрттардың күртіп қана коймайды, олар құстарға да көмектеседі. Құстар күмірсқаның илеуінің үстіне канатын жайып отырады, күмірсқалар оларды үстеріндегі биттер мен бүргелерден тазалайды. Күмірсқалардан бөлініп шыққан өткір қышқыл ністан көпке дейін құстарға бит, бүргелер жоламайды. Күмірсқаның қышқылынан дәрі-дәрмектер де жасайды. Күмірсқалар залалсыз, дәрменсіз жәндік болғандықтан оларға тиіспеуіміз керек. Күмірсқалардың қандай пайдасы бар?</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Олар өз илеулерін қайда салады? ◆ Қане біздің күмірсқалар қалай жұмыс істеп жүр екен, қарайықшы! (олар өздінің ізімен, бірінен мен бірі илеулеріне қарай ағылуда) <p>Зерттеу қызметі Күмірсқалардың бір жолына күм, бір жолына қант себу. Олардың қалай әрекет ететінін бақылау.</p> <p>Еңбек Ойын алаңын тазалау. <i>Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білүлерін жалгастыру.</i></p> <p>Кимылды ойын</p>	<p>багалауга тәрбиелеу.</p> <p>Кимылды ойын «Қасқыр қақпан».</p> <p>Мақсаты: Ойын шартының дұрыс орындалуын бақылау, ойын кезінде байқампаз болуға баулу.</p> <p>Жаттығу ойыны: Кимылдарын дамыту.</p> <p>Мақсаты: арқасымен алға қарай жүргүре жаттықтыру.</p> <p>Халық болжасы. <i>Кемпірқосақ кешке көрінсе, ертесіне күн ашиқ болады</i></p>	<p>жинайды. Бірнеше уақыттан соң жұмыртқалардан құрттар-личинкалыр пайда болады. осы осы құрттардан нағыз көбелектер өседі. Тұт ағашының жапырақтарымен қоректенетін көбелектер адамға жібек алатын жіңішке жіптерін сыйлайды.</p> <p>Зерттеу жұмысы Қай ғұлғе қандай көбелектер конып жүргенін қарau. (көбелектер көбіне өзі түстес ғулдерге құмар болады)</p> <p>Еңбек Гүлзардағы қоқыстарды жинау</p> <p>Мақсаты: еңбек ете білу іскерліктерін қалыптастыру, өз беттерінше тазалық жүргізуғе деген құштарлықтарын ояту.</p> <p>Кимылды ойын: «Аюлар мен арапар».</p> <p>Мақсаты: тәрбиесі белгісі бойынша жүкіруге, өрмелегуғе жаттықтыру.</p> <p>Жаттығу ойыны: «Кеглиді құлат».</p> <p>Мақсаты: Дәлдеп тигізе білуге жаттықтыру</p>	<p>жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (<i>бақтарда, агаштарда, су тогандарда т.б.</i>) ◆ Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (<i>ара, жібек құрты, күмірсқа</i>). ◆ Қандай пайдалы жәндік орман, тогайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (<i>күмірсқа</i>) ◆ Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды) ◆ Зерттеу жұмысы Қанқызын тауып, оның атын атаяу. <p>Күмірсқалар «соқпағын» табу, бақылау.</p> <p>Еңбек: Аланды қоқыстардан тазалау.</p> <p>Мақсаты: улкендерге көмек беруге, улкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелу.</p> <p>Кимылды ойын «Аюлар мен арапар».</p> <p>Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстаптауда тұрысу.</p> <p>Енілікке, жылдамдықта баулу.</p> <p>Жаттығу ойыны: Кимылдарын дамыту.</p> <p>Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту.</p> <p>Халық болжасы: <i>күзде күмірсқа илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі қатты болады.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық қек) ◆ Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайқалып, жап-жасыл болып тұр). ◆ Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді? ◆ Жаңбыр қандай температурада жауады? ◆ Көктемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды? (күн шуағы молайды, ғулдер шықты, шөптер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды). <p>Еңбек Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу.</p> <p>Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлышындарын арттыру.</p> <p>Кимылды ойын «Ушінші артық».</p> <p>Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауга, аңгарымпаздықта баулу.</p> <p>Ұлттық ойындарға деген қызыгуышылықтарын арттыру.</p> <p>Жаттығу ойыны Кимылдарын дамыту.</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Допты берілген бағытқа қарай оң және сол колмен лактыруға жаттықтыру; — Қозғалыс координацияларын сақтау;
--	---	---	--	---

<p>«Итеріспек».</p> <p><i>Мақсаты:</i> Белгілі бір кеңістікте жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; Ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.</p> <p>Жаттығу ойыны</p> <p>Қимылдарын дамыту.</p> <p><i>Мақсаты: оқ және сол аяқпен секіруге жеттықтыру.</i></p> <p>Тыйым сөздер: Құмырсқа илеуін бұзба.</p>			
---	--	--	--

Балаларды үйге қайтару. Уақыты: 12.30 – 12.40

<p>«Сау бол, мектен!» Ата-аналар мен әнгімелесу. Балаларды үйге қайтару. 12:30-12:40</p>	<p>Ата –аналарга кеңес - баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтініз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.</p>	<p>Ата –аналарга кеңес Ешқашан балаға қол жұмсамаңыз.</p> <p>Қиын жағдайда үнемі бірге болыңыздар</p>	<p>Ата –аналарга кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кіімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарга кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кіімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>Ата –аналарга кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>
--	---	--	---	---	--

Мектепалды 0 «Б» сыныбының тәрбиешісі: Қызылбаева Шолпан